

SOVIETAI IR NASSERIS

Po 1967 m. birželio mėn. šešias dienas trukusio arabų kraštų — Izraelio karo, Jungt. Arabų respublikos vadas Nasseris iš Sovietų gavo labai didelį kiekį įvairių ginklų. Daugiau kaip 500 Egipto pilotų treniruojami sovietų bazėse. Egipte yra apie 3:000 Sovietų karinių patarėjų. Iš to atrodo, kad arabai yra pasirodę karui. Tad ko laukia Nasseris?

Egiptas kariniu ir ekonominiu atžvilgiu priklauso nuo Maskvos, bet Maskva nėra linkusi įsakyti arabams kariauti prieš Izraelį, nes Sovietai dabar laikosi vidurio politikos — tarp taikos ir karo, tuo pačiu stengiasi arabų kraštuose įsitvirtinti. Aišku, kad arabų sąjunga yra tik fikcija sukurta Sovietų Sąjungos, kuri nori per Egiptą turėti įtakos visose arabų valstybėse. Taigi Nasseris nepuls, kol negaus Maskvos paliepimo.

Nereikia pamiršti, kad Kairas yra tik už 120 klm. nuo Izraelio karinių pajėgų. Maskvai svarbu visą laiką palaikyti tarp šių kraštų neramumus. Todėl arabai nuolat, skatinami užpuldinėti Izraelio pasienį. Tokiame drumstame vandenyje, Maskvos pagalba yra ir bus reikalinga, o Maskvai svarbu prie Viduržemio jūros ir Suezio kanalo būti galimai arčiau.

Sovietai neseniai pristatė ginklus ir grūdus, mainydamai juos į vatą. Ankščiau sovietai padėjo pastatyti didelę įmonę laukų drekinimui ir elektros stotį. Kokį tikslą turi sovietai remdami arabus? Aišku, kad Viduržemio jūroje ir prie Suezio kanalo jie nori turėti nuolatinį neramumų židinį. Per paskutinius 16 mėnesių arabams jie suteikė už 2,5 bilijono dolerių ginklų, ekonomikai juos šelpia. Tačiau nežiūrė to viso, Nasseris negali pasakyti dienos, kada jis puls Iz-

raelį. Šią teisę turi tik Sovietai, nes nuo jų priklauso dabartinė arabų politika.

Yra nuomonių, kad Sov. Sąj. gali pati užpulti Izraelį, bet reikia neužmiršti, kad Viduržemio jūroje yra ir svetimų karinių bazių, kurie gali į tą konfliktą įsimažyti.

1967 m. Sovietai paskatino arabus pulti Izraelį, nes nebuvo abejonės, kad gerai ginkluoti ir gausūs skaičiumi arabai (20 arabų prieš vieną žydų kareivį) galėtų Izraelį sunaikinti. Tačiau arabų ofensiva buvo tuojaus sustabdyta, didžioji dalis Sovietų ginklų sunaikinta. Visi pamatė, kad Sovietų ginklai, kuriais jie apginklavo arabus, buvo niekam tikę. Tuo tarpu Amerikos ginklai, kuriais buvo apginkluota Izraelio kariuomenė, pasirodė žymiai pranašesni. Taigi Rusija ir šiandien prisibijo naujo pralaimėjimo, kuris gali jų prestižą prieš visą pasaulį sumažinti.

IŠ VISUR

- Argentinos valstybės prezidentas Juan Carlos Ongania pasiuntė sveikinimo telegramą JAV vyriausybei išreikšdamas geriausius linkėjimus ir geros sėkmės Apolo 11 žygyje į mėnulį.

- Tarptautinis bankas pranešė, kad duoda paskolą 23.250.000 dol. sumoje, gazodukto pravedimui tarp Bolivijos ir Argentinos. Pravedus vamzdžius, gazas būtų gabenamas iš Bolivijos į Argentiną. Pravedamųjų vamzdžių ilgis — 530 kilm.

- Washingtono Baltieji Rūmai pareiškia, kad prez. Nixono vizitas Rumunijoje, nepakenksiąs draugiškiems santykiams tarp JAV ir Sovietų Sąjungos.

- Šiaurės Amerikos astronautai pirmame nusileidime menulyje, paliks specialią lentą su sekančiu įrašu: "Šioje vietoje pirmą kartą nusileido žmonės iš Žemės Planetos liepos mėn. 1969 m. Atvykome su taikos dvasia ir atstovaujame visą žmoniją". Apačioje bus įrašyta prez. R. Niksono ir trijų astronautų vardai.

- Tokio vyriausybė praneša, kad šiomis dienomis įvykęs naujas rusų kinų ginkluotas susirėmimas. Pagal kinų žinias rusai užpuolė kinų salą oro pajėgų remiami. Mūšis tęsėsi aštuonias val. Yra žuvusių bet neduodamas jų skaičius. Kinų vyriausybė pasiuntė griežtą protestą Maskvai.

- Virš Sirijos teritorijos, 8 d. įvyko oro mūšys tarp Izraelio ir Sirijos oro karinių pajėgų Izraelis pranešė, kad numušė prieš septyniuos orlaivius neprarasdamas nei vieno savo. Tuo tarpu siriečiai užtikrina, kad prarado tik tris orlaivius ir numušė keturius.

Darius ir Girėnas perskridę su Litanika Atlantą žuvo Vokietijoje 17 liepos 1933 m. Ta diena minima kaip Emigrantų d'ena.

- Prez. Niksono kelionė į Rumuniją sukėlė didelį entuziazmą tame krašte. Rumunijos prezidentas pareiškė, kad Niksono atvykimą jie laukia su dideliu malonumu ir, kad iš to vizito tikimasi geresnių santykių su Rumunija, ir taikos galimybių visam pasauliui.

- Š. Amerikos jūrų ministerijoj yra susirūpinta, nes manoma, kad Sovietų Sąjunga steigianti Kūboje sovietų povandeninių laivų bazę.

- Pragos komunistų partijos vadai oficialiai padėjo rusams už Čekoslovakijos okupaciją ir rusų kariuomenės įvedimą į Čekoslovakijos teritoriją.

- Aštuoni katalikų vyskupai Kuboje paskelbė savo ganytojišką raštą, kuriame prašo, kad JAV nutrauktų Kubos boikotą, nes Kubos ekonominės izoliacijos metu, labiausiai nukentčia vargšai žmonės. Castro, tačiau, ku-

nigus persekiojo ir iš 1961 m. buvusių 750 kunigų bėra tik 220, jis taip pat atėmė katalikškas mokyklas.

- Susirėmimas tarp Hondurų ir El Salvador valstybių kariškų dalinių įvyko liepos 12 d. hondurų teritorijoj. Žuvo keturi kareiviai salvadoriečiai.

- Irlandijoj įvyko vėl susidurimai tarp katalikų ir protestantų. Daugiau kaip 100.000 protestantų manifestavo švęsdami 179 metus nuo karaliaus nuvertimo. Buvo puolamos katalikų vietovės. Daugiausia sužeistų buvo policijos, kuri stengėsi palaikyti tvarką.

- Sovietų Rusijos inteligentai, priešakyje su Stalino įsakytu nužudytu generolo Jakiro sūnumi Petru Jakiru, kreipėsi į Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisiją prašydami pagalbos apsiginti nuo persekiojimų, nes tie, kurie sovietuose pareiškia laisvą mintį, yra terorizuojami.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 937.549
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

FRANQUEO PAGADO
CONSECIÓN Nº 4015
TARIFA REDUCIDA
CONSECIÓN Nº 1384

LIETUVOS PASIDALINIMAS

Stalinas su Molotovu, pirma "atidavę" visą Lietuvą Užnemunę, o paskui lyg ir netyčia ją užėmę, labai jau nenorėjo beatiduoti, tad "nupirko" ją iš Hitlerio. Štai kaip prasidėjo to gėdingo pirkimo derybos:

(Schulenburgio telegrama į Berlyną iš Maskvos, 1940 m. liepos 13 d.)

"Molotovas, pakvietęs mane šiandien, pareiškė štai ką: Stalinas dar kartą rūpestingai apsvarstė padėtį, susijusią su Lietuvos teritorijos juosta, ir priėjo išvados, kad mūsų pretenzija į tą teritorijos juostą ir Sovietų įsipareigojimas perleisti ją yra neįmanomi. Tačiau esamomis aplinkybėmis šios teritorijos juostos perleidimas būtų sovietų vyriausybei nepaprastai nepatogus ir sunkus. Dėl to Stalinas ir jis pats rimtai prašo Vokietijos vyriausybę pasvarstyti, ar ji turėdama galvoje nepaprastai draugiškus santykius tarp Vokietijos ir Sov. S-gos, nerastų būdo, kuris pastoviai paliktų kalbamą teritorijos juostą Lietuvai. (Kai Molotovas prašė Užnemunės "Lietuvai", kitą dieną jau buvo Lietuvoj paskirti "rinkimai", kurių tikslas buvo prijungti Lietuvą — visą! — prie Rusijos E.). Molotovas pridėjo, kad mes galime betkuriuo metu išskeldinti vokiečių kilmės gyventojus iš Lietuvos ir taip pat iš tos teritorijos juostos. Molotovas keletą kartų pabrėžė sunkumus, kurie šiuo metu susidarę Sov. S-gai dėl perleidimo kalbamos teritorijos juostos, ir pavaizdavo savo ir Stalino prašymą esant labai skubų, pakartotinai išreikšdamas viltį dėl Vokietijos nuolaidos. Prašau telegrafuoti instrukcijas. Gal būt, Sovietų prašymas galėtų būti panaudotas praversti mūsų ekonominiams ir finansiniams reikalavimams Baltijos valstybių atžvilgiu".

Iš Berlyno atsakyti neskubėjo, bet Kremliaus šamokslininkai pasitikėjo berlyniškais ir Lietuvos prijungimo apeigas vykdė pilnu tempu. Kai į Maskvą jau buvo nuvežtas būrys žmonių neva su prašymu "priimti Lietuvą į šeimą", Ribbentropas pagaliau davė palankų ženklą dėl Lietuvos Užnemunės. Telegrafavo Schulenburgui (rugp. 2 d.):

"Prašu painformuoti poną Molotovą, jog Reicho vyriausybė priėmė dėmesin Sovietų vyriausybės norą, kad Vokietija paliktų Sovietų S-gai tą Lietuvos dalį, kuri pagal Maskvos susitarimus yra priskirta Vokietijai. Tat reiškia gana reikšmingą Maskvos sutarties pakeitimą Vokietijos nenaudai. Kol Reicho vyriausybė detaliau svarstys šį klausimą, man būtų įdomu išgirsti kurį *quid pro quo* siūlo Sovietų vyriausybė".

Taip Maskvoj jie buvo Lietuvą pasidalinę. O kai vienas padoro pasilaikyti ir kitą dalį, tai atsakymas buvo — gerai, pagalvosim, tik sakykit, ką mums už tai duosit... O "tai" šiuo atveju buvo Lietuvos žemė ir žmonės.

(ELTA)

S.L.A. Pirmas skyrius ruošia metinį
KONCERTĄ — VAKARIENĘ
š. m. liepos mėn. 26 d. 21 val. savame salione,
Av. San Martin 3175 Lanus.

Koncerte dalyvauja geriausios kolonijos jėgos:
Z. Valadkaitė pianu lydi Ig. Andrijauskas
M. Zavickienė pianu lydi N. Zavickaitė
A. Griška prie piano V. Stundžia.

Po programos ir vakarienės šokiai griežiant Sans-Souci orkestrui.

Įžangas įsigyti tik iš anksto arba užsisakyti šiais telefonais: J. Simanaukas 241-7942, R. Stalioraitis 241-1921, L. Stankevičius 241-0933, J. Rudėnas 69-7532.

Pirmo Skyr'aus Valdyba.

A. LIETUVIŲ CENTRAS dr. J. Basanavičiaus rūmų salėje ruošia liepos m. 27 d. 16 valandą

IŠEIVIŲ DIENOS MINĖJIMĄ IR
ONŲ PAGERBTUVES

Arbatėlė su programa: p. E. Ryselienės žodis apie Emigrantų Dieną ir solistai p. A. Šimaitis ir p. M. Zavickienė. Prie piano N. Zavickaitė

Rugpjūčio 3 d. 16 val.

ARBATĖLĖ ŠVENČIANT VAIKO DIENĄ
(Día del Niño)

Programoje dalyvauja magas ir linksmos filmukės (dibujos animados).

Vaiučiai bus apdovanoti saldumynais.

A. L. Centro Valdyba.

NAUJIENOS IŠ ROMOS

PAMINĖTOS AŠA VYSK. Pr. BRAZIO METINĖS

Birželio 15 d. Romos kapuose Lietuvių kriptojė Tėvų Marijonų provincijolas kun. Viktoras Rimšelis atlaikė Šv. Mišias vysk. Prano Brazio dviejų metų laidotuvių proga. Mišiose dalyvavo kard. Samorė, Lietuvos diplomatinis Šefas min. St. Lozoraitis su Ponia ir sūnum - sekretorium Lietuvių Atstovybės prie Šv. Sosto, prel. V. Mincevičius — Italijos Liet. Bendrės pirmin., Lietuvių Kolegijos kunigai ir klierikai, kunigai Marijonai, Saliziečiai su savo auklėtiniais. Laikė mišių pamoksle kun. V. Rimšelis prisiminė visus, kurie Romos kapuose ilsisi, būtent prelatą Šaulį, vyskupą V. Podolskį, marijonus — vyskupus P. Bučį, Praną Brazį, marijonus kunigus: Kriščiukaitį ir K. Rėklaitį, bei brolių Ant. Zarembą ir kitus lietuvius. Laikė mišių lietuviškai giedojo Lietuvių Kolegijos klierikai ir saleziečių berniukai. Tuo pačiu buvo prisiminta ir birželio mėnesio išvežtieji ir žuvusieji už Lietuvos laisvę.

TĖVAI MARIJONAI SVEČIUOSE LIETUVIŲ KOLEGIJOJE

Birželio 9 d. Lietuvių Kolegijos rektorius prel. Ladas Tulaba pakvietė lietuvius Tėvus Marijonus, kurie suvažiavo iš įvairių kraštų pas save svečiuosna. Iš viso buvo 8 Marijonai, daugumas jų iš Š. Amerikos, vienas iš Anglijos ir vienas iš Argentinos. Svečiai buvo pavaišinti lietuviškais pietumis, bei pasidalinta įspūdžiais po kelių metų nesimatyto.

NE ANT PAPARTYNO KAPO

Jau 3 metai kai išaušo A. L. "Aušros" choras, bet ne ant "Papatyno" kapo kaip rašo A. L. Balsas. Visa lietuviškoji kolonija stebėjo choro veiklą ir matė, kaip per tą laikotarpį buvo veikta drauge su vaikučiais ir Tautinių Šokių Ansambliu.

Žinoma, yra keletas žmonių, kurie yra savo pačių asmeniškų ambicijų apakinti, jiems galėjo nepatikti choro veikla ir jo egzistencija, jie, tur būt, galvoja: "kaip? be mūsų globos choras išdrįso organizuotis ir veikti? Ne, to neleisime".

Nuo pat "Aušros" choro gimimo, A. L. Balsas ėmė trugdyti jo veiklą įvairiais būdais ir tai galime aiškiai įrodyti, bet paliksime kitam kartui. A. L. Balsas aiškiai tvirtina, kad reikia laikyti "Papatyną" mirusiu. Kyla klausimas kodėl? Kada p. O. Ožinskienė atsisakė vadovauti, šis puikus vienetas tęsė toliau savo veikimą vadovaujamas p-lių R. Rukšėnaitės ir a.a. Z. Vanagaičės, pastaruoju metu ansamblis turi vadovę p-les A. Čikštaitę ir V. Žiukaitę, su kuriomis choras neturėjo jokių sunkumų nei dėl salės repeticijoms, nei dėl piano.

Taip pat, per tuos trejus metus choras neturėjo jokių sunkumų ir su buvusiomis L. Centro valdybomis, kurios mus drąsino ir visokiais būdais rėmė, nei pirmininkaujant p. A. Jasuičiui (kurį A. L. Balsas neteisingai pavadino "bejėgiu"), nei su J. J. Mičiūdu. Visiems užteko vie-

ITALAS KLIERIKAS MOKINA LIETUVIŠKAI

Lietuvių Kolegijoje Romoje tarp lietuvių klierikų yra italų kilmės klierikas Dominico Valenti, kuris netik puikiai kalba lietuviškai, bet dar mokina lietuvius klierikus lietuviškai taisyklingai kalbėti. Teko rašančiam šias eilutes išsikalbėti su D. Valenti ir sužinoti kaip kurias jo įdomias pastabas.

D. Valenti gimė 1946 m. birželio 20 d. Brooklyne netoli lietuvių parapijos. Dar vaikas būdamas žaidždamas su lietuvių vai-

Italas D. Valenti - lietuvių kalbos mokytojas.

kais pramoko kiek lietuviškai. Vėliau vis daugiau pradėjo domėtis lietuvių kalba, nes jam atrodė labai graži ir įdomi, ypač lietuviška aiški tarsena. Prieš dvejus metus nutarė įstoti į Lietuvių Kolegiją Romoje, kad visai gerai išmokti lietuvių kalbą. Kaip jis pats prisipažįsta iš pradžių nebuvo lengva, bet kadangi turėjo didelį norą išmokti, nugalėjo visus sunkumus ir dabar

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Zeno Ignonis

YO VI

Edicion Paulinas - Hijas de San Pablo, Bs. Aires, 1968 m.

Tai dar viena knyga ispanų kalboje apie gyvenimą Lietuvoje pirmosios bolševikų ir vokiečių okupacijų laikais.

Knygos autorius kunigas pasakoja savo gyvenimą nuo pat vaikystės laikų, ilgiau apsisistodamas prie dviejų okupacijų laikotarpiu. Pasakojimai paprastai nuoširdūs. Nors jo pasakojimai asmeniškai, bet duoda drauge ir visos Lietuvos karo meto vaizdą ir pergyvenimus. Yra žinių ir apie Lietuvos istoriją, įdėtas Lietuvos žemėlapis ir daug fotografijų. Daugiausia pasakoja apie savo darbą kaip kunigo, Minske tarp baltgudžių katalikų ir visi sunkumai kilę iš vokiečių okupacinės vyriausybės.

Knyga tinka kaip dovana argentiniečiams arba jaunimui nežinančiams gerai lietuvių kalbos. Galima gauti Laiko administracijoje.

visai laisvai ir gražiai kalba lietuviškai, rašo ir skaito lietuvišką spaudą. Todėl Kolegijos vyriausybė paskyrė jį, kad padėtų lietuviams klierikams taisyklingai išmokti kalbėti lietuviškai, nes kiti atvykę iš įvairių kraštų turi svetimų kalbų priemonių.

Paklaustas kai bus išventintas kunigu, kur dirbsias, nedvejodamas atsakė, kad tik tai liet. parapijoje, o jei Lietuva būtų laisva, vyktų Lietuvon darbuotis. Teko tikrai palinkėti, kad laimingai baigtų mikslius ir galėtų savo troškimą išpildyti - dirbti tarp lietuvių.

kun. Augustinas.

DĖL DOKUMENTŲ

"Liberacion Europea" yra Buenos Aires mieste veikianti, organizacija, kurią sudaro 17 Europos komunizmo pavergtų tautų grupė. Lietuvius šioje organizacijoje atstovauja Ant. Balčiūnas, valdybos vice pirm. Šios rganizacijos tikslas — kovoti už pavergtų tautų laisvę.

"Liberacion Europea" valdyba pasiuntė raštą užsienio reikalų ministeriui dr. Nicanor Costa Mendez, prašydama išaiškinti dokumentų gavimo reikalą. Žmonės kilę iš tų kraštų, kurie yra už "geležinės uždangos" negali gauti reikalingų dokumentų kaip pav. gimimo, mirimo, mokslo pažymėjimų ir tt. ir tokiais atvejais Argentinos įstaigų yra siunčiami į tų kraštų komunistų konsulatų (Sovietų konsulatas-lietuvių atžvilgiu). Tas sudaro tiems žmonėms didelių moralinių ir politinių nepatogumų, nes dažnu atveju jie yra konflikte su jų krašto okupantais. Juo labiau, kad patikrintomis žiniomis, atvykę prašyti tokių dokumentų, kai kurių komunistų konsulatų valdininkai tuos žmones tardo, versdami juos išpasakoti apie prieškomunistinę veiklą ir nurodyti aktyvius tos veiklos asmenis.

Į šį prašymą Užsienio Reikalų Ministerija atsakė sekančiu raštu, kurį dedame originalioj kalboj:

Buenos Aires, 4 de diciembre de 1968.

Al señor Presidente de "LIBERACION EUROPEA"

Ing. IVAN ASANCAIC

Salta 1241 — BUENOS AIRES

Señor Presidente:

Tengo el agrado de dirigirme a usted con referencia a su nota de fecha 22 de julio último en la que solicitaba que se buscara una solución a los problemas derivados de la obtención de partidas y documentos de ciudadanos oriundos de los países citados en su nota.

Al respecto me es grato informar a usted que esta Cancillería ha decidido otorgar, por intermedio de esta Dirección General, a las personas que se encuentren en tales circunstancias, un "certificado de imposibilidad".

Al entender que de este modo queda obviado el problema motivo de su preocupación, saludolo con mi mas alta y distinguida consideración.

NBG

IGNACIO A. BUNGE

Embajador

Director General de Asuntos Consulares.

LIET. VISAME PASAULYJE IŠ OKUP. LIETUVOS

• Po "Danos" operos pastatymo (muz. Gaidelio), čikagiečiai lietuviai džiaugėsi baletu "Jūratė ir Kastytis" (Muz. J. Gruodžio). Šiame baletu spektaklyje dalyvavo 70 šokėjų, mezzo-sopr. A. Stempuzienė, deklomatorius L. Barauskas, orkestrui dirigavo D. Lapinskas. Choreografija Birutės Nagienės.

• Čikagoje jau sudarytas komitetas IV Dainų Šventei ruošti. JAV ir Kanados lietuvių chorai kviečiami užsiregistruoti. Jau siuntinėjama dalis repertuaro. Tarp kitko bus išpildyta Br. Budriūno kantata "Lietuvos Šviesos Kelis".

• Toronto (Kanada) lietuviškoji kolonija turi šv. Jono Krikštytojo vardo kapines, kurios skaitomos lietuviškiausiomis visam laisvam pasauliui. Kapinėse laidojami tik lietuviai, paminklai statomi tik lietuviški ir dabartiniu metu kapinių vaizdas dar daugiau sulietuvinamas įruošiant jų aikštėje reikiamą platformą - amfiteatrą, kuriame iškilnių metu tilps apie 2.000 žmonių. Taip pat tenai statoma koplyčia ir Lietuvos laisvės kovoms atžymėti paminklas. Viskas grynai lietuviškame stiliuje.

• Viena iš žymiausių lietuvių dainininkių L. Šūkytė (kolat. sopranas), Metropolitan operos solistė, su šiuo teatru yra padariusi sutartį iki 1971 m.

Tam teatrui leidas, ji išvyko į Vokietiją, kur buvo pakviesta dainuoti operų partijas įvairiuose Vokietijos miestuose.

• Šių metų balandžio mėn. Vilniuje mirė vyriausias Lietuvos čekistas Aleksandras Gudaitis - Guzevičius. Pastarųjų ke-liolikos metų laikotarpyje garsintas kaip "Lietuvos TSR liaudies rašytojas", bet jis visiems labai gerai žinomas kaip nelemtas ir pirmas Lietuvos čekistas - enkavedistas pasižymėjęs 1941/42 ir 1944/45 metais.

• Romas Rudys iš Klaipėdos balandžio mėn. pradžioje Juodosios Jūros pakrantėje įvykusiose Sovietijos dviračių lenktynėse 28 kilm. atokume, laimėjo pirmą vietą ir aukso medalį. Komandinėse lenktynėse, kuriose dalyvavo 13 komandų, lietuviai irgi laimėjo pirmą vietą. Lietuvos komandoje važiavo: R. Rudys, A. Berankis, V. Dragušius, A. Rutkauskas, P. Knieža.

• Lietuvos fotografijos paroda buvo suruošta Prahoje, Čekoslovakijoje. Ateinančios žinios sako, kad čekoslovakai okupuotos Lietuvos foto menu daug daugiau domėjosi, kaip kad domisi panašiomis rusų parodomis.

• Gardino žvejai mėgėjai, o taip pat ir kitų Gudijos vietovių gyventojai, savaitgaliais atvyksta į Lietuvą ir žvejoja jos upėse ir ežeruose.

• Vilniaus spaudoje rašoma, kad Vilniaus Dailės Instituto nemažas studentų skaičius vaikščioja barzdas užsiauginę. Barzdų mada pasiekė Vilnių net per geležinę uždangą.

tos ir niekas vienas kito nestumdė, nes visi yra reikalingi ir "Papatynas" ir Šokių Ansamblis ir choras, nes tai yra didelis L. Centro kultūrinis turtas ir jų visų vienintėlis tikslas — padėti išlaikyti gyvą lietuvišką dvasią Argentinoje, palaikyti lietuvių vienybę ir kelti lietuviškos dainos ir šokio kultūrinę vertę.

Choristai.

VARDUVININKŲ PAGERBIMAS LIETUVIŲ CENTRE

Birželio 28 d. L. Centro tradiciniame Antanų, Jonų, Petrų ir Povilų pagerbime susirinko pilna salė žmonių, daug daugiau negu rengėjai buvo numatę. Minėjimą atidarė pirmininkas Viktoras Misiūnas, savo kalboje, tarp kitko, apgailestavo, kad mūsų žmonės dar neįprato apsirūpinti vietomis iš anksto dėl ko svečiams teksią daugiaus susispausti ir maistu pasidalinti, bet faktinai niekas turtingoje vakarienėje nebuvo nuskriaustas. Po to sekė trumpa, bet stipri meninė programa — mūsų žinomos kolonijos solistės p-lės Z. Valatkaitės solo dainos, akompanuojant pianu p-lei N. Zavickaitėi. Solistė padainavo Heber "Visi jau miega" ir Vanagaičio "Aš bijau pasakyti" ir bisui lietuviškų dainų pyne — Stoviu aš parymus ir kitas. Visos dainos publikos buvo palydėtos griausmingais plojimais. Solistė ir pianistė buvo apdovanotos gėlių puokštėmis. Atkreipė į save dėmesį turtinga vakarienė, susidedanti vien iš lietuviškų valgių. Jos me-

tu susirinkusieji turėjo pūgogos susitikti savo giminės, senai matytus draugus ar kaimynus iš Lietuvos ir iš širdies pasišnekuoti. Ta proga visi varduvininkai sumetė. L. Centrai dovanėlę. Aukavo sekančiai:

Po 10.000: Jonas Laucius, Jonas Sudnius. Po 5.000: Antanas Rinkevičius, Antanas Misiūnas. Po 2.000: Antanas Girdauskas, Povilas Pagevičius, Jonas Čikštaitis. Po 1.000: Jonas Narbutas, Jonas Cholnas, Petras Senkus, Antanas Katinas, Jonas Rudis, Antanas A. Katinas, Jonas Pogoreckis, Antanas Norkus, Petras Mačiulis, Petras Bilevičius, Jonas Urbanavičius, Jonas Kalpokas, Antanas Jasuitis, Jonas Bražėnas, Petras ir Lione Gaidys. Po 500: Petras Zuoza, Balys Buividas.

Be to Adėlė B. Karovackienė paaukojo 250 lekščių. Visiems aukotojams buvo viešai padėkota.

Programą vedė Adolfas Baltušis, šokiams grojo orkestras Sans-Souci.

• Lietuvių Centro valdyba turėjo eilinį posėdį, kuriame buvo aptarta keli svarbūs reikalai. Į ALOS Tarybą nuolatiniams atstovais paskirti L. Ryselis ir J. J. Mičiūdas. Nutarta įvesti gažą (Gas natural) virtuvėje, bufete ir salėje. Tą darbą atliks V. Katunskis, o planus paruoš p. Virbickas. Įvairius statybos darbus pavesta atlikti J. Vinčerauskai. Liepos 27 d. 17 val. nutarta švęsti Onų dieną su arbatale ir programa.

Moteris ir GYVENIMAS

ONA — DIDŽIOJI LIETUVOS KUNIGAİKŠTIENĖ

Vytautas Didysis (1932-1430) buvo vedęs Eišiškių kunigaikštystę dzūkė Oną. Ilgą laiką Lietuvos istorijoje buvo klaidingai manoma, kad Ona būk tai buvusi rusų kunigaikštystė. Tik labai neseniai išaiškinta, kad Vytautas, lygiai kaip ir jo tėvas Kęstutis, buvo vedęs lietuvaitę, kilusią iš Eišiškių. Eišiškių pilį valdė Gedimino sūnus Karijotas, po to jo sūnus Aikša arba Aksa. Vytauto laikais tą pilį valdė Aksos sūnus Sudimantas, Ona buvo Sudimanto sesuo. Taigi ir Vytautas ir Ona buvo Gediminaičių genties. Gediminas jai buvo prosenelis, o Vytautui — senelis.

EIŠIŠKIŲ PILIES VIETA

Eišiškių rados tarp Vilniaus ir Gardino prie senojo kelio einančio iš Vilniaus į Lenkiją. Tai buvo natūrali sustojimo vieta, kur nakvodavo keleiviai, pamainydavo arklius. Šiandieną toje vietoje yra likę tik tos pilies liekanos — milžiniškas keturkampis kiemas, kuriame galėjo tilpti pilies tobiesiai ir mažiausiai 1.000 karių. Yra daug požemių, jie dar archeologų neištirti. Čia pat prasideda didžioji Rudnios giria, kur nuo neatmanamų laikų vygdavo didelio masto medžioklės. Toj gražioj gamtoj turėjo išaugti Vytauto žmona.

ONA TRAKUOSE

Ona ištekojo už Vytauto apie 1370 metus. Vytautas turėjo 20 metų, ji galėjo būti kiek jaunesnė. Ištekėjusi Eišiškių kunigaikštystę persikėlė gyventi pas savo

vyrą į Trakus, kur Vytautas gyvenė drauge su savo tėvais Kęstutiu ir Birute ir kitais broliais. Apie 1271 m. jiems gimė vienintelė duktė Sofija. Yra padavimas, kad jie turėjo du sūnus, kuriuos Vytautas palikęs pas kryžiuočius kaip užstatą ir jam atsimečius nuo kryžiuočių būk tai jie juos nužudė. Šiam teigimui įrodyti nėra istorinių duomenų.

Vytautas Did. priima kryžiuočių pasiuntinius.
Kairėje — Kunig. Ona.

Apie Kęstutį Trakuose tuo metu ėjo didelis judėjimas: puotos, pasiuntiniai, karai, taikos derybos ir tt. Kaip kunigaikštienė Ona Vytautienė turėjo dalyvauti tame jaudėjime ir auklėtis bei pratintis prie savo naujo gyvenimo.

VYTAUTO IŠGELBĖJIMAS

Pirmą kartą Ona pasirodė pilnoje istorijos šviesoje išgelbėda-

ma Vytautą iš kalėjimo. Įvykiai keičia įvykius ir netrukus Ona atsiduria jų dramatiiniame sūkurėje. Mirus Algirdui jo sūnus Jogaila nori paveržti valdžią iš savo dėdės Kęstutio ir tapti visos Lietuvos valdovu. Kyla karas tarp dėdės ir broliuko. Jogaila panaudoja klastą — kviečia Kęstutį ir Vytautą pas save deryboms, žadėdamas daugiau ne-

kariauti. Kęstutis būdamas garbingo būdo, patiki Jogailai ir nuvyksta. Jogaila Kęstutį ir Vytautą uždaro į kalėjimą — Krėvos pilies bokštą, kur netrukus Kęstutis buvo pasmaugtas, greičiausia paties Jogailos parėdymu. Vytauto likimas buvo neaiškus, jis liko kalėjime. Jo žmonai buvo leista jį lankyti. Čia Ona pasireiškia kaip sumani, kupina energijos ir pasiryžimo mo-

teris. Ji taip suorganizuoja, kad Vytautas jos drabužiais apsirengęs, išbėga iš kalėjimo. Legenda apie tarnaitę Mirgą išgelbėjusią Vytautą, nėra tikra. Vytautas buvo mažo ūgio ir galėjo praeiti pro sargybinius nepastebėtas. Visa tai ji padarė savo iniciatyva, laisva valia, nepaprasta drąsa ir ryžtingumu. Už tai Jogaila ją nubaudė, spėjama, ji buvo viešai išplakta Vilniaus aikštėje.

KUNIGAİKŠTIENĖS ONOS ASMUO

Visuose Vytauto žygiuose kojoje už tėviškę Ona daug kur jam padėjo. Buvo veikli ir protinga moteris. Turėjo daug įtakos savo vyrui. Visą laiką stovėjo šalia jo kaip patarėja ir pagelbininkė. Vytautas, matyt, mylėjo ją, nes kai ji su dukra Sofija ir broliu Žygimantu buvo palikta pas kryžiuočius kaip užstatas, jis susitaikęs su Jogaila, prieš nutraukdamas ryšius su kryžiuočiais, pirma išvadavo ją ir kitus artimuosius. Kryžiuočiai siūsdavo jai brangių dovanų norėdami įsigyti jos palankumą. Kunigaikštienė turėjo daug įtakos savo vyrui ir jo patarėjams. Ji dalyvaudavo svarbesniuose pasitarimuose, keliaudavo su juo, lankydamsi pas kryžiuočius, Krokuvoje, Mazovijoje pas Jogailos seserį Aleksandrą. Dalinosi su savo didžiuoju vyrui ir garbe ir laime ir nelaime. Uoli katalikė, sąmoninga krikščionė, globojo bažnyčias ir dvasiškius. Kunigaikštienė gerbė mokslą, brangino knygas, galimas daiktas, pati net mokėjo skaityti, kas anais laikais buvo labai retas reiškinys. Savo išsilavinimu ji galėjo prilygti labiausiai išsimokslinusioms tų laikų moterims. Kryžiuočių pranešimu, ji ir Jogailos sesuo Aleksandra buvusios puošniausios moterys Rytų Europoje. Niekas tokių brangių ir tiek daug drabužių neturėjęs. Kai kunigaikštienė lankėsi Marienburge, kryžiuočiai ją labai iškilmingai priėmė.

(tąsa kitam moterų sk.)

DAR VIENA ASPIRINO TEIGIAMA SAVYBĖ

Asmenys kurie vartoja aspiriną nuo galvos skaudėjimo arba reumatinį skausmų, yra manoma, kad kartu sumažina širdies atakas bei kraujagyslių užsikimšimą, tokios nuomonės priėjo grupė New Yorko tyrinėtojų.

Amerikos Eksperimentinės Biologijos Federacijos suvažiavime dr. Theodore H. Spaet pasakė, kad viena sudėtinė dalis aspirino pakelia kraujavimą ir prilaiko kraujo krešėjimą. Manoma, kad aspirino veikimas apsaugoti nuo kraujo krešulių susidarymo gali būti pavartotas kaip priemonė prieš širdies ligas ir krešulius. Kraujo krešuliai kurie susidaro susiaurėjusiose širdies gyslose yra dažniausia priežastis širdies atakų. Krešuliai susidarantieji sukietėjusiose arterijose teikiančiose kraują smegenims, yra pagrindinė priežastis priepuolių.

Aspirinas neišaukia kraujavimo, bet tik pratęsia kraujavimo laiką, kada kraujagyslė yra prapliauta. Daugumai žmonių užtektas kraujavimas nesudaro jokios žalos. Tik retiems asmenims kurie turi nenormalų kraują ir linkę didesniai kraujavimui, aspirinas gali būti pavojingas. Taipgi moteris turinčios didesnę kraujavimą, turėtų susilaikyti nuo aspirino vartojimo. Spaet sako, kad viena tyrinėtojų grupė esanti Anglijoje, kita La Crosse, Wis., tęs tyrimus kiek aspirinas veikia nuo širdies atakų ir kraujagyslių užsikimšimo.

Siame krašte aspirino suvartojamas milžiniškas kiekis, nes jis vartojamas tiesioginiai ir netiesioginiai kaip kitų, skausmą malšinančių vaistų sudėtinė dalis. Moteris yra didesnės vartotojos, negu vyrai, gal būt tas ir prisideda, kad jos mažiau turi širdies priepuolių, kiek šis pastebėjimas pasitvirtins, parodys tolimesni tyrimai, bet kadangi aspirinas yra kasdienio vartojimo vaistas, vartojant normaliais kiekiais nieko nepakenkia.

A. P-lis.

RAMBYNO ATSTOVĖ TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALyje GRĮŽO IŠ Š. AMERIKOS

Nuvykti mūsų jaunimui į tautinių šokių festivalį Čikagoje nepavyko. Pietų Amerikos jaunimą atstovavo ši kartą Urugvajaus "Gintaras" visoj savo pilnumoj. Gi iš Argentinos išvyko į šventę trys jaunuoliai: Mirta Rukšėnaitė, Edvardas Rukšėnas ir Juozas Deveikis. Vyrukai grįžo jau senokai, o Mirta paviešėjo ilgai Š. Amerikoje ir tik nepersenai pasiekė Argentinos žemę. Mirta yra rambynietė, šoka tautinius šokius nuo pat jo įsikurimo. Tautinis šokis jai yra artimas ir prie širdies. Bet jis jai yra suprantamas ir iš techniškos pusės, tad ir į tautinių šokių šventę ji jau žiūrėjo suprantančio akimis.

—Kaip patiko tautinių šokių festivalis?

—Šokių šventė pasižymėjo ypatingai savo didele organizacija, ne vien tik administraciniu atžvilgiu, bet stebino mus, pietiečius, kaip jie galėjo sujungti tokį didelį skaičių šokėjų ir paruošti juos. Ansamblius sudarė ne tik Š. Amerikos jaunimas, bet ir iš Kanados ir "Gintaras" iš

Urugvajaus. Asmeniškai man akyse liko mirganti juosta, kurią sudarė virš 500 šokėjų šokdami "Aštuonytį" ir judantis spalvotas "Malūnas". Gražu buvo matyti ir virš 11.000 lietuvių, kurie užpildė milžinišką anfiteatrą.

Rambynietė Mirta Rukšėnaitė.

—Kokie nors kiti įdomūs įspūdžiai?

Taip, teko dalyvauti 5-je Tautinėje Skautų Stovykloje, kurioje buvo jaunuolių iš Kanados, Australijos, Vengrijos ir aš iš Argentinos, bet daugumą sudarė Š. Amerikos skautai. Buvo apie 2.000 stovyklautojų. Man, kaip vienintėlei dalyvei iš Argentinos teko uždegti pirmą akademinį skautų laužą.

Aš galėjau būti tik pirmąją stovyklos savaitę. Teko matyti su koku nuoširdumu dirbo skautai puošdami savo rajonus, pradedant nuo vilkiukų — 6 metai iki filisterių. Savaitės gale jau gerėjomės kiek lietuviškų vartų, išdrožtų žemėlapių, kryžių puošė stovyklą ir tt., kurie atvaizdavo atskiras Lietuvos dalis.

Stovykla tęsėsi dvi savaites. Viduriniame savaitgalio buvo didysis Laužas ir paradas. Dalyvavo daug svečių lietuvių ir svetimtaučių, kurie irgi prisidėjo prie programos.

Pabrėžtina, kad šioje stovykloje dalyvavo ir skautų, kurie stovyklavo visose penkiose tautinėse stovyklose (2 — Lietuvoje, 1 — Vokietijoje ir 2 — Š. Amerikoje).

Grįžusi į Argentiną Mirta ir vėl įsitraukė į lietuvišką veiklą — dirba su "Atžalynu" drauge su H. Levanavičium ir Audra Deveikyte. Tenka pastebėti, kad Mirta gerai kalba lietuviškai, bet po kelionės į Š. Ameriką jos kalba smarkiai patobulėjo, ir bendrai ji yra paslaugi kiekvienam lietuviškam darbui.

Skaityk ir platink "LAIKĄ"

TIKYBOS LAISVĖ?

"A. L. Balsas" 1348 nry. rašo, kad iš Pasvalio gautos keturios fotografijos. Viena jų vaizduoja Velykų ryto pamaldas. Bažnyčia pilna žmonių. Kunigas su kamža ir stula sako pamokslą. "Matosi, kad yra pilna tikybos laisvė" — tokią išvadą padaro laikraštis. Panašiai galima prileisti, kad jeigu girioje pamatai būrį avelių, tai vilkai jau santai koj gyvena su avimis ir jų nepiauna.

Reikia manyti, kad Balsui gerai žinoma, kiek Lietuvoje uždaryta bažnyčių, kiek kunigų grįžo iš Sibiro suardyta sveikata, nedarbingi, kiek jų tenai dar tebekenčia, ir apie ką galima pamokslus sakyti. Kunigas pamokslu metu negali liesti nei moralinių nei socialinių temų, o tik kalbėti apie perskaitytos evangelijos žodžius. O kas atsitinka valstybės tarnautojams, kurie pamėgina užėti į laikomas pamaldas! Ne kartą apie tai parašo "Tiesa" (ir koks vardas!) ir primena partijai, kad einantiems į bažnyčią ne vieta nei valdiškoj tarnyboj, nei mokykloje, nei universitete studijuoti.

Tepasikalba Balso redaktoriai su atvykstančiais iš Lietuvos žmo-

nėmis, tada praplatės jų akiračiai!

Juonišius.

• Lietuvos Diplomatinis Šefas S. Lozoraitis, Visuotinos Žmogaus Teisių deklaracijos 20 metų sukakties proga, buvo pasiuntęs Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui raštą, kuriuo atkreipė UThanto dėmesį į tai, kad Sovietų Sąjunga pastoviai ir sunkiai pažeidžia žmogaus teises okupotoje Lietuvoje, kaip ir kituose Sovietų užvaldytuose valstybėse. Ponas St. Lozoraitis gavo iš Jungt. Tautų atsakymą, kad jo raštas bus generalinio sekretoriaus praneštas Žmogaus Teisių Komisijos nariams einant Jungt. Tautų Ekonominės ir Socialinės Tarybos nustatyta tvarka.

• Apie vokiečių — rusų sąmokslą 1939 m., tiksliau Molotovo - Ribbentropo pakta, kuriuo Lietuva ir kiti kraštai buvo atiduoti rusams, VLIKAS ruošia leidinį. Remiant mūsų diplomatinėms įstaigoms, bus atinkta reikiama medžiaga. Daromi žygiai leidinį išleisti š. m. rugpiučio mėnesį, minint minėto pakto 30 metų sukaktį.

SEKMADIENIO RIMČIAI

BALSAS, KURIO NIEKAS NEKLAUSO

Esame pripratę gyventi dideliame triukšme. Kasdien girdime įvairių propagandos garsų akalbių, bet jau nebekreipiame nė dėmesio, tarytum, lyg jų negirdėtume, nes jie mums neįdomūs, dar kartais erzina dėl jų triukšmo.

Tat, visai nenuostabu, kad mažą prarandame klausą dėl kitų daug svarbesnių balsų, kurie mums kalba, kuriuos kad ir girdime, bet nebeklausome, nebesidomime, pavyzdžiui gražios muzikos garsų, gero draugo patarimų.

Didžiausias iš visų draugų ir prietelių be abejonės yra Dievas, kuris taip pat mums kartais kalba: perspėja, pamoko, paguodžia, bet jau apsisprato, kad nebekreipiame dėmesio. Bet kur ir kada Dievas mums kalba, paklausi nustebęs? O jis kalba daugelyje vietų ir įvairiais būdais, reikia tik tiktai išmokyti jo klausyti.

Jis kalba sekmadieniais per savo kunigus, jis kalba Evangelijos puslapiuose, kai skaitai, jis kalba per gerus žmones, per gerą spaudą (kurios labai mažai kas skaito), per gyvenimo įvykius: gamtos ir žmonių santykius; gamtos grožį, kalnų didybės, jūrų gelmes, dangaus aukštybes, per žvaigždynus, per didžiųjų žmonių pavyzdžius, per motinos tylias maldas, per ligonių aimanavimus, per kūdikio šypsnius, per nekaltų vaikų žaisimą ir jų verkimą.

Kas ir besuskaitys tas progas, kur Dievas nuolatos kalba. Tikrai visa bėda, žmonės atrato klausyti ir matyti Dievo nuostabius ženklus visatoje. Klausydami negirdime ir žiūrėdami nematome, nes viskas atrodo jau taip įprasta ir kasdieniška.

Nekitaip atsitinka net su Dievo žodžiu, kurį girdime bažnyčioje.

Tiesa, sėdime bažnyčioje, girdime žodžius, bet jie nusitamba pro šalį, neįeina vidun. Kaip pusiau kurčias žmogus, kuris girdi garsus, bet jų nesupranta.

Mūsų galvoje skraido šimtai kitų minčių, problemų, kurios neleidžia pasiekti Dievo balsui mūsų širdies. Atrodo, kad prie mūsų sielos nuolatos uždegta raudona šviesa - užimta. Dievas laukia kantriai, kol bus žalia spal-

Malda — mūsų jungtis su Dievu.

va, kol galės įeiti, bet atrodo, kad mūsų simaforas sugedęs, nuolatos rodo raudoną.

Tiesa, kartais netyčia užkliūva koks žodis, kur net valandėlei sujaukina širdį, gal net nukrinta ašarėlė, bet tuojau nudžiūvus ašarai, praėjo ir įkvėpimas, vis-

kas liko po senovei. Dėlko taip atsitinka? Kaip išaškinti tokį dvasios atbukimą?

Gali būti visokių aiškinimų, bet pagrįdė yra vienas dalykas, tai mūsų sumaterialėjimas. Mes praktiškai gyvename tik kūni: dirbame, rūpinamės, kovojame vien dėl kūniškų reikalų: valgio, drabužio, buto ir jo įrengimo, dėl sveikatos, lyg kad 100 metų gyventume žemėje ir lyg neturėtume jokios sielos, lyg Dievo visai nebūtų.

Jeigu atvyktų iš tolimų miškų laukiniai ir pamatytų mūsų gyvenimą, jie patrauktų pečią ir pasakytų: ko tie žmonės taip skuba, kur jie bėga kodėl jie

taip susirūpinę? Net laukiniai, kurie gyvena tarp miškų skria daugiau laiko savo netikriems dievams ir daugiau į juos meldžiasi, negu mes turėdami ir pažindami tikrąjį Dievą.

O jei ir klausome Dievo žodį, tai jį pritaikome vis kitam, tik

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

• Kovos 23 d. Nazarete. Izraelyje kardinolas Garrone, šešių vyskupų asistuojamas, pašventino naują bažnyčią - Apreiškimo baziliką, kuri skaitoma pati didžiausia ir moderniškiausia bažnyčia Art. Rytuose. Pašventinimo iškilnėse dalyvavo visų krikščioniškųjų religijų atstovai, Izraelio valdžios žmonės ir 4000 žmonių minia. Vienas iš menininkų, kuris puošė bažnyčią, buvo argentinietis Raul Soldi.

• Vienintelės Maskvos katalikų bažn. klebonas yra lietuvis

ne sau, kaip frankų karalius Chlodovikas, kuris girdėdamas apie Kristaus kančios istoriją, susuko: "Jei aš bučiau buvęs su savo kariuomene, reikalas būtų kitaip pasibaigęs". Bet pats nepastebėjo kaip jis negeriau su savo kariuomene elgėsi: žudė moteris ir vaikus, visur plėšė žmones, kur tik įkėlė koją.

Kai Dievas mums parodo, kad reikia taisyti, kad esame klaidingame kelyje, tuomet lyg užkimsė ausis, rodome kitiems sakdami: "Žiūrėkite, tai jums taikomi žodžiai, taisykitės". Esame kaip tas fariziejus, kuris Dievui dėkojo, kad jis "netoks kaip kiti žmonės: plėšikai, vagys, svetimoriai", bet nepastebėjo savo puikybės ir išdidybės, mirdžiojo našlių teises.

Mūsų kūniška savimeilė kratosi siūlomų mums vaistų, nes jie kartūs, nenori jų imti, nors ir žinodami, kad jie reikalingi. Taip praeina metai, prabėga laikas ir liekame toje pačioje vietoje: senose savo ydose, senuose papročiuose.

Tat reikia mums daugiau nuolankumo, paprastumo ir tikro dvasios neturtingumo: pajusti, kad esame tikrai neturtingi ir vargšai, kad reikalingi nuolatos Dievo paramos, jo patarimų, kad kiekvienas Dievo žodis gali būti mums naudingas ir išganingas.

kun. Augustinas.

Mykolas Tarvydis. Ypatingose šventėse kaip pav. Kalėduose susirenka labai daug tikinčiųjų: diplomatų, turistų, stačiatikių ir kt.

• Pasaulinėje Marijos šventovėje Liurde įvyko tautinis Prancūzijos aklių maldininkų susiavimas, kuriame dalyvavo virš 2.500 netekusių regėjimo asmenų. Maldingos kelionės tikslas - melstis pasauliui taikos aukojant regėjimo netekimo skausmus ir vargus prašant ligonių globėjos Marijos užtarymo.

• Ukrainiečių arkivyskupas Basil Velyckovsky prieš kelis mėn. buvo rusų slaptosios policijos nužudytas Lvivo kalėjime. Prieš keletą mėn. pas arkiv. atsilankęs sovietų agentas vaidinąs prancūzų turistą, slapta Vatikano atsiųstą su visais bažnytiniais kredencialais sužinoti apie slaptą Ukrainos Katalikų Bendrijos pagrindinę veiklą. Arkivyskupas jam patikėjo ir davė informaciją raštu. Tada po mėnesio, arkivyskupui reikiant ligonio sakramentus vienam tikinčiam, jis buvo suimtas, po 10 dienų tardymo arkivyskupas buvo nužudytas. Profesorius Holukowich Britanijoje apie šį reikalą informavo Tarp-tautinių Amnestijų Komitetą, o dabar ruošiasi pats vykti į Jungtines Tautas ir ten šį reikalą iš-kelti.

• 167 negrai dvasininkai JAV-se. New York. — Šiuo metu JAV-se katalikų Bažnyčios sielovadoje dirba jau 167 negrai kunigai. Dauguma jų priklauso Dieviškojo Žodžio Kongregacijai ir daugiausiai dirba Amerikos negrų katalikų tarpe.

• Kai Sovietų poetas E. Javtusenko jo poezijos vakare Čikagoje buvo užklaustas, kuriuos poetus jis labiausiai mėgsta, atsakė "Poetiškiausia knyga žmonijos istorijoje yra Šventasis Raštas".

KŪRĖJAI SAVANORIAI — Kalpas Uoginius SAVANORIŲ MORALĖ

(taša iš praeito nr.)

Štai dar vienas būdingas mūsų savanoriams bruožas. Karų istorija žino nemažą atsitikimų apie karių bėgimą iš fronto, iš kautynių lauko, bet bėgimas iš užfrontės dalinių ar karo įstaigų į fronte kovojančius dalinius — įvykiai težinomi tik Lietuvos kariuomenėje, nepriklausomybės kovų metu su savanoriais. O štai analoginis pav. 1919 m. pradžioje, karininkas J. Variakojis, Panevėžio karinės srities viršininkas, bolševikų diviziono persekiojamas, iš Panevėžio su aštuoniais vyrais būry, traukėsi Kėdainių kryptimi, o kai sausio 13 d. pasiekė Kėdainius, savo būryje jau turėjo virš 120 savanorių-karių! Dalinys pavojuje besitraukdamas nuo priešo ne "ištirpo", bet užaugo!... Aukšta buvo mūsų savanorių-karių moralė!

"Per vainą — visko atsieina", sako lietuviai. Turėjome ir mes skaudžių įvykių... 1919 m. vasario 10-13 d.d., bolševikai supdami Kauną, puolė Jėzną. Savanoriai narsiai kovėsi, bet niekšo, rusų kilmės karininko buvo išduoti, 18-ka sužeistų savanorių, sužvėrėjusių bolševikų durtuvais subadyti ir kardais sukaptoti mirė kankinių mirtimi. Po poros dienų, k-ko St. Zaskėvičiaus vadovaujami savanoriai Jėzną atsiėmė ir užkirto priešui kelią į Kauną.

Jėzno kautynių metu, jaunas savanoris Adomaitis, eidamas grandinėje, miestelyje susitiko savo motiną. Puolė, vargšė, sverdama sūnų glėbin ir džiaugsmo ašaromis pasrūvusi kalbėjo: "Sūneli, mylimas, laiminga esu sutikusi tave — Lietuvos kareivį, sveiką. Užėik nors trumpam gryčion — pavalgysi."... Karžygis sūnelis, pabučiavęs motiną, tikrai kario tonu, paprašė ją tuojau pasišalinti į saugesnę vietą... "Aš — kareivis, man pareiga ir aš nebijau, o tau, motina, rizikuoti nevalia, eik iš čia greičiau!"... Moteriškė išbučiavusi ir peržegnojusi sūnelį, besišluostydama ašaras nuėjo. Tai buvo jaudinantis ir menininko teptuko

vertas reginys. Adomaitis žuvo kautynėse.

1919 m. XI. 20-22 d.d. prie Radviliškio, mūsų savanoriai smarkiai supliekė bermontininkus ir laimėjo didelį karo grobį.

KOVOSE SU KLASTINGAIS LENKAIS

Atkaklios, permainingos laimės ir ilgiausiai užsitęsios mūsų kovos buvo su klastingu kaimynu — lenkais. Lenkai norėdami pagrobti Lietuvą, veikė iš pasalų per POW, stengdamies sužlugdyti Lietuvą iš vidaus. Gi pasirašę Suvalkų sutartį (1919.X.7 d.), į Lietuvą su keliomis pėstininkų divizionais ir kavalerijos brigadomis pasuntė generolą Želigovskį. Tada Lietuvos likimas buvo pakibęs kaip ant plauko. Anuo kritišku tautai momentu, savanorių ir visos tautos telkinėmis jėgomis ir pastangomis, žiaurus ir klastingas lenkas ties Širvintomis (XI.19) ir ties Giedraičiais (XI.20), buvo sumuštas ir išmestas lauk iš Lietuvos (XI. 24).

Savo metu, žymus karys, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas, generolas S. Žukauskas, pasakė "Lietuvius — kareivis noriai ir greitai mokosi karinio meno dalykų, o pramokęs — priešui labai pavojingas".

Pirmieji savanoriai buvo: Karininkas Kazys Škirpa ir kareivis Stasys Butkus (a.a. 1960.XII.II d.). ZUVUSIEJI UŽ TAUTOS LAISVĘ

Pirmieji žuvę dėl Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės: 1919 m. vasario 8 d., ties Kėdainiais, Kėdainių srities apsaugos būrio būrininkas, Povilas LUKŠYS, vasario 13 d. Alytuje, I-jo pėstininkų pulko vadas, katininkas Antanas, JUOZAPAVIČIUS, tą pat vasario 13, po Alytaus kautynių, pulko vadui žuvus, besitraukiančius karius, Žaliosios miške netikėtai užpuolė bolševikų partizanai ir besiginantį nužudė pulko sudėties karo-valdininką RUZGĄ, 1919 vasario II d. kautynėse dėl Šėtos.

SAVANORIŲ LOPŠYS — KAUNAS

Pirmieji savanoriai telkėsi VILNIUJE, bet mūsų kariuomenės lopšiu tenka laikyti KAUNĄ, o pir-

mųjų savanorių pulkų motina — KAUNO komendantūra, kuri įsikūrusi 1919 sausio 6 d., iki 1920 m. pradžios priėmė, įregistravo 5.939 savanorių, pati stipriai susiorganizavo ir davė gerų vyrų pirmiesiems visų ginklų rūšių pulkams, karo žinybos tarnyboms bei apskričių komendantūroms. Pirmuoju Kauno komendantu buvo energingas, sumanus ir griežtas karininkas J. Mikuckis, savanoris. Jis su komendantūros kariais likvidavo POW, Vėndžiogalos lenkų "respubliką", ir gerokai apvalė Kauną ir apskritį nuo blėdingo Lietuvos interesams gausiai siautusio destruktivaus elemento.

Narsūs mūsų savanoriai visą eilę kautynių garbingai savo krauju įrašė į Lietuvos istorijos lapus. Alytus, Šėta, Kėdainiai, Kalkūnai, Radviliškis, Širvintos, Giedraičiai, Jėznas ir kitos kovavietės, sunkiai sužeistas — pirmasis nepriklausomybės kovų invalidas, viršila Antanas SEREIKA.

1919 m. kovo 18-tą d., dėl pralaimėto karo įtūžė, subolševikėje vokiečių kariai "spatakininkai", Kaune, nužudė savanorį Praną Eimutį, stovėjusį sargyboje prie viešbučio "Metropolis", kuriame buvo apsisostojusi aukšta santarvės karinė — ekonominė misija, buvusi vokiečiams rakštis pačioje skaudžiausioje vietoje. Kovo 21 d. Eimučio laidotuvės buvo labai iškilmingos ir turėjo aiškios lietuvių prieš vokiečius viešos demonstracijos pobūdį.

Nepriklausomybės kovose dalyvavo ir moterys - savanorės. Jų buvo apie 120. Moterys ėjo gailėstingųjų seserų, ryšininkų, kontr-žvalgų pareigas; dalyvavo partizaniniuose žygiuose, darbavosi štabuose. Moterys taipogi parodė daug narsos, sumanumo, darbštumo ir ištvermės tarnyboje. Devynios (9) jų buvo apdovanotos Vyties Kryžiumi.

Iš viso savanorių buvo įregistruota 14.939. Nepriklausomybės kovose žuvo apie 1.300, sužeistų buvo apie 2.300, visam gyvenimui invalidais liko apie 150.

IŠ SUSIVENIJIMO LIET. ARG. VEIKLOS

SUSIVENIJIMAS GRAŽIAI PRISIMINĖ SAVO MIRUSIUS

Susivienijimas Liet. Arg. turi labai kilnų ir gražų paprotį — liepos 9 d. prisiminti savo mirusius narius. Iškilmingos pamaldos vyko Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje, dalyvaujant dideliu skaičiui lietuvių, kurie pripildė visą bažnyčią. Į bažnyčią buvo įneštos vėliavos ir gėlių vainikas. Šv. mišias celebravo šios bažnyčios klebonas kun. J. Petraitis MIC pasakydamas tai dienai pritaikintą pamokslą, vargonais grojo brolis P. Gudelevičius. Po pamaldų ir Libera už mirusius, tylioj procesijoje, vainiką išnešė SLA pirm. L. Stankevičius ir vice-pirm. J. Devenis, kurį sekė tautiniais rūbais apsirengę mažųjų ansamblio dalyviai ir visi susirinkusieji. Pagerbiant visus organizacijos mirusius, vainikas buvo padėtas prie lietuviško kryžiaus, prie kurio taip pat randasi SLA atmintinė bronzinė lenta (placa). Čia buvo sukaltos maldos ir sugiedotas Viešpaties Angelas. Susivienijimo pirm. L. Stankevičius tarė atitinkamą žodį išvardindamas visus vienų metų bėgyje mirusius SLA narius: Jurgis Mosqueira (6 skyr.), Jonas Sereika, Jonas Vekelis, Matas Baršauskas, Jurgis Stančikas, Adolfas Gedvilis, Julius Gailiūnas, Sofija Bartusevičienė, Violeta Mikalčiūtė (6 skyr.), Antanas Sabalis. Prelegentas apgailestavo, kad jų tarpe yra du tragiškai mirę jaunuoliai (Stančikas ir Mikalčiūtė).

Po to kalbėjo A. Arlauskas, pakviesdamas pabaigoje visus susirinkusius į bendrus asado pietus SLA rūmuose. Pietūs praėjo rimtoj, malonioj ir lietuviškoj nuotaikoj, dalyvaujant virš šimto dalyvių.

SUSIVENIJIMAS LIET. ARG. IŠKILMINGAI ATŠVENTĖ 55 GYVAVIMO METUS

Liepos 12 d. SLA dr. V. Kudirkos rūmuose labai gražiai tautinių spalvų juostomis išpuošto salėje, vyko iškilmingas sukakties minėjimas. Publikai gausiai susirinkus, minėjimą pradėjo SLA C. Valdybos sekretorius R. Stalioraitis, kuris ir vadovavo visai programai. Pirmuoju punktu buvo iškilmingas vėliavų įnešimas, kurias nešė ir lydėjo visas mažųjų ansamblis pasipuošęs tautiniais rūbais. Po to šv. Cecilijos choras sugiedojo Argentinės ir Lietuvos himnus, davė įvairių lietuvių kompozitorių, jų tarpe ir V. Rymavičiaus, dainų koncertą. Chorui dirigavo muz. V. Rymavičius, pianu lydėjo p. E. Mikučionienė. Pasibaigus dainų programai muz. V. Rymavičiui buvo įteikta gėlių puokštė,

kuris džentelmeniškumo vadovaujamas ją perleido pianistei p. Mikučionienei. Po to sekė organizacijų ir spaudos sveikinimai. Eilės tvarka sveikino: St. Babronis — A. L. Bendruomenė, O. Kairelienė — "Laikas", A. Mičiūdas — ALOST, M. Rukšėnaitė — "Rambynas", H. Levanačiūsis — "Atžalynas" ir J. Šiušis — Senelių Židinio komisija. Pertraukus sveikinimus sekė toliau meninė programa, kurią atliko SLA jaunųjų ansamblis. Pirmoje eilėje pasirodė mažųjų choras paruoštas ir vadovaujamas p. I. Stankevičienės, sudainuodamas Lietuva branči, 16 Vasario, Nukritusi žvaigždėlė ir keletą kitų dainų, kurias publika karštais plojimais džiaugsmingai priėmė, lygiai kaip ir keletą sušoktų tautinių šokių, vad. p. I. Simanauskienė ir O. Žabarauskaitė. Po to sekė antra dalis sveikintojų: V. Misiūnas — A. L. Centras, J. Macaitytė — Birutės d-ja, V. Stundžia — Mindaugo d-ja, Pr. Ožinskas — A. L. Balsas, Pijus Gudelevičius — L. Parapija, K. Misiūnas — Radio Val. ir šv. Cecilijos choras. Raštų sveikino Rosario L. Bendruomenės valdyba. Sveikintojams baigius, žodį tarė SLA pirm. L. Stankevičius pabrėždamas, kad susivienijimas visada buvo ir eis su lietuviška trispalve ir padėkodamas visiems programos dalyviams bei svečiams už atsilankymą. Reikia pastebėti, kad šį kartą buvo susirinkusi labai simpatinga lietuviška publika, matėsi daug jaunų lietuvių šeimų su vaikučiais ir didelis būrys lietuviško jaunimo, kuris, laike vaišių dainavo vien tik lietuviškas dainas. Šventė suteikė labai gražaus įspūdžio.

SLA dr. V. KUDIRKOS RŪMUOSE PARENGIMAI:

Liepos 19 d. 21 val. — Truko varžybos tarp visų liet. organizacijų. Po varžybų premijų įteikimas ir vakarienė.

Liepos 26 d. 21 val. — Metinė vakarienė. Organizuoja I-as skyrius. Trumpa programa. Šokiams gros orkestras Sans-Souci.

PAPILDYMAS

Praeitam "Laiko" nr. per nepažinėtą praleisti trys vardai Justino Kemėžio laidojimo aukotojų sąrašas:

§ 2.000 — Alfonsas Leščinskas

„ 300 — A. Ozabėnas

„ 200 — M. Jasulaitytė.

Už klaidą atsiprašome. Red.

Dr. JONAS SIMANAUSKAS (Gydytojas - chirurgas)

Priima savo namuose: Rūmų Antr., Ketv. ir Penktadien.

17 iki 20 val.

Caa-Guazu 283

T. E. 241.

FERRETERIA — BAZAR — ELECTRICIDAD

KAZLAUSKAS Hnos.

Medžiagos statybai ir elektros įrengimams
Namų apyvokos dalykai

Valentin Alsina 1599

T. E. 208 - 4067

Dr. ANTANAS SAIKAUSKAS

G y d y t o j a s

Priima penktad. 19 val.:

Viamonte 749, P. 15, Dep. 1 - Cap. Fed. - T. E. 923-5337.

Šeštad. 15 val.:

Condor 1519 - Cap. Federal - T. E. 923-7509.

ROSARIO

Rosario Lietuvių Bendruomenė paminėjo Tėvų Dieną drauge prijungiant Antanų, Jonų Petrų ir Povilų pagerbimą 29.6. 1969 m. Tą dieną 10 val. buvo atlaikytos iškilmingos šv. mišios šv. Kazimiero bažnyčioje, po to asado pietūs "Rep. de Lituania" mokyklos patalpose. Pagerbiant visus mirusius tėvus tylos minute, žodį tarė pulk. kun. A. Švedas MIC. Varduvinkus sveikino A. Švarlys. Minėjimas praėjo su malonia ir visų pakelta nuotaika.

Prie šios šventės paruošimo ir jos organizavimo prisidėjo darbai ir aukomis bei įvairiomis dovanomis šios šeimos bei pavieni asmenys:

Vinciūnų šeima — didelį ir gražų tortą, p. Čižienė iš USA konjako seviza, Guminiukų šeima — butelį vyski, p. Kalėdienė iš Sta. Fe atsiuntė taip pat butelį wiskey. Kitais įvairiais gerimais aukojo: pp. Guzai, Rymavičiai, Švarliai, Latvėnai, pulk. kun. A. Švedas, L. Samauskienė, Klimai, Stašauskas, Seniūnai ir kiti.

Visiems dalyvavusiems Tėvo Dienos šv. mišiose, parengime ir pietuose, dirbusiems prie šventės paruošimo, Tėvams Marijonams už suteiktas patalpas ir visą reikalingą pagalbą, aukotojams už įvairias dovanas Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba visiems nuoširdžiai dėkoja.

R. L. B-nės Valdyba.

BERISSO

• Anėlė Aukštaitienė švėsda meta sukaktį, suruošė didelę šventę savo giminėms bei artimiesiems, kuri tęsėsi visą dieną. Ta proga p. Aukštaitienė gavo daug dovanų.

• Raul Petronis 12.7.1969 m. sukūrė šeimos židinį, apsivesdamas su Mirta Aguirre. Jų moterystės ryšį palaimino La Plata vyskupijos kancleris Raul Seran Ariz Correta, Maria Auxiliadora bažnyčioje, o vestuvinė puota vyko Mindaugo draugijos patalpose. R. Petronis nuo pat jaunų dienų aktyviai dalyvavo Mindaugo draugijoje, kuriam Mindaugo draugija suruošė pagerbtuves (despedida de soltero).

• Prisimenant a.a. M. Žagrakalį jo 3-jų m. mirties sukaktį 13.7.1969. Maria Auxiliadora bažnyčioje buvo atlaikytos šv. mišios, po kurių p. Žagrakalienė suruošė savo artimiesiems vakarienę, kurios metu jos sūnus gydytojas ir jo sužadėtinė maloniai aptarnavo. Prieš tai ko ne visi mišių dalyviai Mindaugo draugijos patalpose p. Petronienės buvo nuoširdžiai vaišinami.

PADĖKA

Skaudžioje mūsų gyvenimo valandoje, vyrui ir tėvui IZIDORIUI STANKUI mirus, nuoširdžiai dėkojame lietuvių parapijos klebonui kun. J. Petraitčiui MIC už religines apeigas, visiems draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems į šermenis ir padėjusiems į amžino poilsio vietą, atsiuntusiems gėlių vainikus bei pareiškęsiems mums paguodos žodį. Ypatingai dėkojame dr. Bara ir ponai, budėjusiems prie mirusio ir su tikru draugiškumu padėjusiems mums šiuo liūdnu momentu.

žmona Eleonora Petraitytė
Stankienė, sūnus Juozas ir
Albertas.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Adolfina Valantinaitė - Lapskienė mirė šių metų liepos 5 d. širdies ligos pasekmėje. Sekančią dieną palaidota savo šeimos bovedoje Lanus kapuose. Į Argentiną atvyko 1935 metais. Buvo kilusi iš Gruzdzijų. Dideliame nuliūdime paliko motina Emilija Vaitkutė - Valantinienė, vyras Juozas Lapinskas, sūnus Armano su žmona ir 6 mėn. sūneliu Gustavu, brolis Mečislovas Valantinas su žmona Terese Jotautaitė ir dukromis — Marija Kristina, Aušros Vartų mokyklos mokytoja ir moksleive Marta Esther, sesuo Matilda Banilienė su vyru Stanislavu Baniliu ir sūnumis — Rikardu, inžin. fak. stud. ir jo žmona mokytoja ir dainininke Emilija Zdanavičiūtė ir moksleiviu Jonų Karoliu.

† Petras Gustaitis mirė 19 birželio 1969 m. nuo širdies ligos. Sekančią dieną palaidotas Charcita kapuose. Paliko dideliame nuliūdime žmoną Mariją Kavaliauskaitę Gustaitienę ir dukterį Ildą Josefą su vyru Ant. Thaler ir antrus metus einančią anūkę Klaidiją. Lietuvoje liko sesuo Adelė Skučienė ir brolis kun. Andrius Gustaitis.

• Kamilė Kalybaitė - Rakūnienė 69 amž. po keturių metų trukusios sunkios ligos, kuri ją laikė ligonio patale Caritas sanatorijoje, La Platoje, mirė liepos 1 d. Velionė buvo kilusi iš Kovarsko. Į Argentiną atvyko 1929 m. Ištėkėjusi už Rakūno visą laiką gyveno Berisse. Palaidota La Platos kapinėse. Nuliūdime paliko sūnus Bronius Rakūnas ir brolis Alfonsas Kalybaitas su šeimomis. Velionės kaimynė iš Lietuvos Elena Špokaitė užprašė už ją ir jos motiną šv. mišias, kurios įvyks Aušros Vartų bažnyčioje rugpiūčio mėn. 21 d. 6,45 val.

† Vincas Lekas mirė Fiorito ligoninėje liepos 7 d. 1969 m. eidamas 65 metus. Iš profesijos buvo siuvėjas, kaimynų bei pažįstamų gerbiamas ir mylimas. Liko liūdinti žmona Aleksandra Kalėndraitė-Lekienė, duktė Angelika Gurienė, dvi anūkės Silvia ir Diana ir giminaičiai Ona ir Kostantas Murauskai. Liepos 9 d. palaidotas Sarandi kapuose.

† Vladas Jankauskas eidamas 62 metus mirė savo namuose Pineyro, liepos 7 d. 1969 m. Liko liūdinti žmona ir dvi ištėkėjusios dukterys. Sekančią dieną palaidotas Sarandi kapuose.

† Feliksas Vitkauskas 62 m. amžiaus mirė liepos 7 d. 1969 m. Sekančią dieną artimųjų lydimas palaidotas Sarandi kapinėse. Į Argentiną atvyko 1928 m. Buvo kilęs iš Perlojos valš. Alytaus apskr. Didžiame nuliūdime liko žmona Marijona Lukšūtė Vitkauskienė, sūnus Feliksas, buvęs sporto klubo "Kovas" aktyvus dalyvis, sesuo Monika de Anderle su šeima ir kiti artimieji bei draugai.

† Valerija Giedraitytė mirė liepos mėn. 7 d. 1969 m. vos sulaukusi 50 metų. Buvo kilusi iš Vindzindrių km. Gruzdzijų par. Biržų apskr. Paliko liūdinčią seserį Pauliną Mencūnienę ir kitą seserį Kanadoje.

• Mire istorikas K. Avižonis. Balandžio mėn. 20 d. staiga mirė istorikas prof. dr. Konstantinas Avižonis. Lietuvoje dėstė istoriją "Aušros" berniukų gimnazijoje, Prekybos institute Klaipėdoje ir kitur. Nuo 1940 m. dirbo Vilniaus universitete. Atsidūręs Vakaruose dėstė Freiburgo ir Pinneburgo universitetuose. JAV.dėstė Europos istoriją ir vokiečių kalbą pasiekęs profesoriaus laipsnį, buvo istorijos fak. dekanu.

• Sv. Mišios 4 metų mirties sukaktį už a.a. Kazimierą Varanauską bus atlaikytos Aušros Vartų bažnyčioje rugpiūčio mėn. 10 d. 10 val.

Artimuosius kviečia

žmona Emilija Varanauskienė ir duktė seselė Carmen.

• 5 metų mirties sukaktį, šv. mišios už a.a. Sofiją Taryvdaitę Žukienę, bus atlaikytos San Juan Bautista bažnyčioje Val. Alsina (Val. Alsina ir Paso de Burgos gatvėse), penktadienį, rugpiūčio 1 d. 19 val.

Draugus ir pažįstamus kviečia atsilankyti vyras Stasys Žukas ir duktė Juana Mercedes Žukaitė.

• Šv. Mišios už a.a. Sofiją ir Adolfą Bartasevičius bus lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje sekmadienį, liepos 27 dieną 10 val.

Gimines ir pažįstamus kviečia Emilija ir Jonas Balskai.

• Aušros Vartų bažnyčioje, rugpiūčio 10 d. 9 val. bus atlaikytos šv. mišios už a.a. Vladislavą Malėlienę, Vladą Pušnoraitytį (10 m. mirties sukaktis) ir Juliją Bukantaitę de Olsen (prieš 15 m. tragiškai žuvusi).

Užsakė Birutė de Savino ir šeima.

• Už a.a. Veroniką Januškevičiūtę - Bardauskienę bus atlaikytos šv. mišios lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje rugpiūčio 9 d. 10 val.

Visus artimuosius kviečia V. Prokuda ir šeima.

VIKTORAS J. GRIGAITIS

Medicinos Doktoras

Ketvirtadieniais 18 val.

V. Alsina 3312 — Val. Alsina

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPEDIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuviams — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070

T. E. 243 - 5654

Temperley
F.C.N.G.R.

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

Buenos Aires Avellaneda

NAUJAS ALTORIUS

Jau keli metai kai šv. mišios yra laikomos kunigui atsigręžus į žmones. Mūsų Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, Avellanedoje, iki šiol tam tikslui buvo vartojamas laikinai padarytas altorėlis, praktiškai stalo išvaizdos, kuris nepasižymėjo nei savo grožiu, nei derinimi prie bendro bažnyčios stiliaus.

Dabar jau, ačiū Dievui, turime gražų altorių, kurio šventinimo išskilmės įvyko šių metų liepos 6 dieną, 10 valandą, prieš prasidedant lietuviams skirtoms pamaldoms. Šventinimo apeigas atliko pats klebonas — kun. J. Petraitis, MIC, tardamas keletą žodžių, pritaikintų šiai progai. Naujojo altoriaus kūmais buvo ponia Julija Bubliauskienė ir p. Balys Gokas, abudu ilgamečiai šios parapijos nariai bei uolūs bendradarbiai parapijos ir spaudos darbe. Altoriaus atidengimo metu, šv. Cecilijos choras, vadovaujamas p. V. Rymavičiaus, gražiai sugiedojo lietuvišką giesmę "O Karaliau". Gi tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės — Janina Macaitytė ir Kotryna Ona Butrimaitė — padėjo dvi puokštes gėlių, naujojo altoriaus papuošimui.

Šio altoriaus padarymu rūpinosi Brolis Pijus Gudelevičius, MIC, ir jo vadovybėje tas uždavynys buvo labai vykusiai atliktas. Pijaus brolis, — p. Leonas Gudelevičius — padarė altorių, o p. Mykolas Morkūnas (Temperley), neimdamas jokio atlyginimo, atliko dažymo darbą arba liustravimą. Seseles kazimierietės prisidėjo prie naujojo altoriaus darbo, paaukodamas tam tikslui šešias gražias kolonas, ant kurių stovi altorius.

Avellanedos Marijonai širdingiausiai dėkoja visiems mieliems Bendradarbiams, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie šio, Dievo garbei skirto, naujojo altoriaus įtaisymo, tuo pačiu žymiai pagražinant mūsų parapijos bažnyčią.

P. Mlgd.

• Elena Šinkūnaitė su vyru Juan Fernando Cousillas, savo jauniausiojo sūnaus vienų metų sukaktį atžymėti, suruošė jaukias vaišes Lietuvių Saliono svetainėje, kurios tęsėsi visą dieną. Šventėje dalyvavo beveik visos "Atžalynas", kurio tėvų komiteto pirmininku šiais metais yra išrinktas p. J. F. Cousillas. Be šio mažojo, p. Cousillas šeima augina dar du sūnus Fernandą ir Klaidį, kurie yra uolūs šokėjai ir vaidintojai "Atžalynė".

• Zuzana Gulbinienė ir jos sesutė Verutė Suokaitė prisiminėdamos a.a. Kazimierą Gulbiną, užsakė šv. mišias Aušros Vartų bažnyčioje po kurių savo namuose, Monte Chingolo, artimiesiems suruošė lietuviškas vaišes, kurios tęsėsi visą dieną. Zuzana Gulbinienė deda daug pastangų ligonei Moniką Šlaimaitę gydyti bei globoti.

• Martinas Ziminskas jau kuris laikas serga. Guli savo namuose Sarandi.

• Kazimieras Urbanavičius SLA rūmų prižiūrėtojas, susirgo širdies liga. Gydosiu namuose.

• Antanas Balčiūnas, buvęs ilgametis Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkas, sunkiai susirgęs buvo paguldytas į San Miguel ligoninę, iš kurios perkeltas į sanatoriją Guemes (Cordoba 3600, Cap. 9 aukštas 918 kambarys). Sveikatos stovis gerėja, ruošiamas operacijai. Randašį geroje daktarų priežiūroje, šeimos ir draugų lankomas. Galima lankyti nuo 9 iki 19 val.

SUKURĖ ŠEIMOS ŽIDINĮ

P. J. Juknevičiaus ir O. M. Obit vestuvių momentas — iš k. į d.: E. Bučinskaitė ir A. Obit, jaunieji, T. Deveikytė ir Z. Juknevičiai.

Pranciškus Juozas Juknevičius, Zeferino ir Teresės Deveikytės Juknevičių vyresnysis sūnus, sukūrė šeimos židinį su p-le Ona Marija Obit, Emilijos Bučinskaitės ir Antonio Obit dukra. Religinės apeigos vyko 5.7.1969 m. S. Cristo parapijos bažnyčioje. Jaunuosius prie altoriaus palaidėjo abiejų jaunavedžių tėveliai, o moterystės ryšį laike šv. mišių suteikė kun. Juozas Stasiulevičius, asistuojant šios parapijos kunigams. Jaunavedžiai buvo nenuildami S. Cristo parapijoje Accion Catolica ir kitų organizacijų uolūs veikėjai, todėl į jų iškilmingas sutuoktuves pri-

sirinko pilna bažnyčia žmonių, kurie išskilmės pasibaigus parapijos patalpose reišė nuoširdžius sveikinimus kuriuos vainikavo Lomas de Zamora Alejandro Schell ir Neuquen Jaime Nevaro vyskupų sveikinimų telegramos. Vestuvių puota buvo Confiteria Torres, Lanus, dalyvaujant daug jaunųjų bei jų tėvelių giminių ir artimųjų. Ta proga jaunavedžiai gavo daug brangių dovanų. Povestuvinei kelionei jaunieji pasirinko gražuosius Kordobos kalnus.

Jauniesiems linkime daug saulėtų dienų.

PADĖKA

Grįžus iš ligoninės po chirurginės operacijos ir baigusis sveikti, jaučiu pareigą padėkoti dr. Jonui Simanaskui už rūpinimąsi ir rekomendaciją ligoninėje, kun. J. Petraičiui, pp. Delijai ir Juoz. Aleksams, O. Marčiūnienėi, Apolon. Rymavičienėi, p. Pilar, Pranciškai Gailiūnienėi, Vl. Bigunskiui, Kar. Radziūniui, Onai Rudėnienėi ir jos dukteriai Albinai, Anton. Jasinskaitei, Honoratui Flores ir poniai ir visiems kitiems už lankymą ir padėjimą ligos metu, tariau nuoširdų ačiū.

Rosalija Kazeliūnienė.

PADĖKA

Praėjus Temperley ir Adroque "Aušros" choro Tėvų dienos minėjimui, įvykusį 1969 m. birželio mėn. 21 d., širdingai dėkojame visiem kalbėtojams: klebonui kun. J. Petraičiui, p. E. Rudytei, J. Čikštui, V. Grigaičiui, P. Ožinskiui, Panelei E. Ivanauskaitei už programos vedimą, Berisso solistui A. Griškai ir pianistui V. Stundžiai už programos numerį. Birutės draugijos narėms už įteiktas "Aušros" chorui gėles. Pasidarbavusiems: E. Pupeleienei, K. Žitkaitei de Kruse, K. Gikiui, p. Maženskams, ypatingai mūsų brangiai "Aušros" cho-

AUKOS RADIO VALANDELEI

„ 1.200 — Virbickas Bronius
\$ 1.000 — Juozas Deveikis
„ 1.000 — Čibiras Kazimieras
„ 1.000 — Blumbergas Bernabas
„ 500 — Juška Zenonas
Už aukas nuoširdžiai dėkoja Radio Valandėlės Vadovybė.

• Kazimierietė Motina Teofilė atvažiuodama iš Š. Amerikos atvežė Lietuvy Tautiniam Muziejui Dariaus ir Girėno bronzinius biustus, kuriuos motina Angelika įteikė muziejaus vadovybei. Už šią brangią dovaną tariame nuoširdžiausią ačiū. Muziejaus vadovybė.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisyti, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 900.— administracijoje; \$ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro paštas met. 6 dol.

LIETUVIŠKOS ŠEIMOS IR ŠVIETIMO METAI

XXI Metai — Nr. 448

1969 m. liepos 17 d.

A.L.O.S. TARYBA IŠRINKO NAUJA VADOVYBĘ

Liepos mėnesio ALOS Tarybos posėdis vyko lietuvių parapijos patalpos liepos mėn. 11 d. Posėdžiui vadov. pirm. J. Čikštas. Protokola skaitė sekretorius L. Sruoga ir taip pat perskaitė trumpą šių metų veiklos apžvalgą. Revizijos komisijos pranešimą davė p. Z. Juknevičius, pranešdamas, kad revizijos komisija galėjo padaryti tik izdo knygų reviziją, kuriose rasta viskas tvarkoj. ALOS Tarybos vardu banke šiuo momentu randasi 426.000 pezų drauge su Senelių Namų pinigais. Iždininkui J. Mičiūdui buvo padėkota už tvarkingą izdo vedimą. Senelių Namų reikalų kalbėjo komis. pirm. V. Grigaitis pranešdamas, kad planai dar nėra įteikti t. y dar nėra patvirtinti, todėl reikia dar laukti. Be to p. Grigaitis pažymėjo, kad S. Židinio vietovėje buvo reikalinga padaryti kai kurių pataisymų. Tą darbą atliko kaimynas V. Gražulevičius nieko už darbą neimdamas. Toliau J. Mičiūdas papasakojo, kad jis būdamas Vokietijoje, buvo aplankęs Vasario 16 d. lietuvių gimnaziją, kuri jam padarė nepaprasto ispūdžio kaip lietuviškumo židinys. Jis pasveikines gimnaziją ALOS Tarybos vardu, o šios gimnazijos direktorius prašė perduoti geriausias linkėjimus visiems Argentinos lietuviams. J. Mičiūdas ir L. Sruoga

iškelė mintį, kad reiktų ir argentiniečiams prisidėti su auka prie šios mokyklos išlaikymo.

Einamuose reikaluose vėl buvo iškeltas A. L. Balso straipsnis "Ka bitelės sunėša, bučiuliai sudoroja". Užklaustas tuo reikalu red. K. Norkus pareiškė, kad jis nebuvo viską gerai supratęs ir prašomas sutiko sekančiame A. L. Balso numeryje atsaukti tą reikalą. Neatsiradus kitų reikalų eita prie naujos vygdamosios valdybos rinkimų. Prieš tai buvo svarstomas L. Centro valdybos raštas, kuriame jie siūlo pakeisti ALOS Tarybos įstatus ta prasme, kad didesnės organizacijos turėtų didesnį atstovų skaičių. Įstatų pakeitimas surištas su nemažais keblumais ir užima daug laiko, todėl susirinkusieji slaptu balsavimu nusprendė vadovautis senais įstatais. Taip pat slaptu balsavimu balsų dauguma buvo išrinkta nauja vygdomoji valdyba, kurios sąstatas yra sekančias:

Artūras Mičiūdas (L. C. "Aušros" choras) — pirmininkas, Jonas Čikštas (L. Pram. ir prekyb. sąjunga) vicepirm., Leonardas Sruoga (L. Pram. ir prekyb. sąjunga) sekretorius, Leopoldas Stankevičius (SLA) — antras sekretorius. Julius Mičiūdas (A. L. Centras) — iždininkas, Leonas Ryselis (A. L. Centras) — iždin. padėjėjas.

ATŽALYNO ŠVENTĖ

Lietuvių jaunųjų ansamblio "Atžalynas", jų tėveliams padedant, 28.6.1969. Lietuvių salione suruošė šaunią vakarienę, kuri sutraukė virš 300 žmonių. Prieš pradedant vaišes, ansamblio vadovas Hektoras Levana- vičius tumpu žodžiu nušvietė atžalyniečių pasirodymo meninę eigą, po to sekė įdomi ir žavinti programa, kuri susidėjo iš lietuviškų dainų, tautinių šokių ir įdomių trumpų vaidinimų, kuriuos visus atliko skaitlingas "Atžalyno" ansamblis. Programai pasibaigus. buvo įteikta pianistei A. Čikšaitėi gėlių, o akordeonistui L. Rudėnui įvertinimo dovanėlė. Šią meninę programą uždarė Atžalyno tėvų komiteto pirm. Jonas Cousillas, kartu pakviesdamas pačių atžalyniečių iš-

rinktus geriausius draugus iš savo tarpo, kurie buvo apdovanoti A. Ropieniaus padovanotais aukso medaliais. Apdovanotieji buvo Adriana Kazlauskaitė ir N. Cousillas. Atžalyniečius, nors kiek pavėluotai, aplankė iš Rosario specialiai atvykęs kun. J. Margis, šio ansamblio kūrėjas. Jo pasirodymas sukėlė didelį pasitenkinimą atžalyniečių ir jų tėvelių tarpe. Pasibaigus programai sekė turtinga vakarienė ir šeimyniški šokiai, kurie užsitęsė iki vėlybos nakties. Reikia pasidžiaugti, kad su kiekvienu parengimu, matosi vis daugiau atžalyniečių. Ansambliui vadovauja jaunuoliai Hektoras Levana- vičius, Mirra Rukšėnaitė ir Audra Deveikytė.

• Birutės d-ja mini 4 m. nuo Senelių Židinio nuosavybės perėmimo. Ta proga vaišės ir minėjimas su programa. Senelių Židinio patalpose Quintana 1245, Adroque, liepos mėn. 19 d. 16 val. kviečiame visus atsilankyti ypač rėmėjus ir prijaučiančius. Proga išgirsti apie stovybą ir kada bus pašventintas kertinis akmuo.

• Boleslovas Serapinas antrą kartą paguldytas Fiorito ligoninė, kur jo laukia vidurių operacija.

• Šv. Cecilijos choro vadovybė 20.7.1969. šaukia visų cho-

ristų susirinkimą, kuriame bus aptarti šv. Cecilijos choro 40 metų minėjimas ir kiti choro užsimoti reikalai.

• Julius Mičiūdas, aplankęs Europą ir JAV liepos 1 d. grįžo į Buenos Aires, prie savo tiesioginių pareigų.

• Elvyra Baniulytė ir Hector Daniel Espineira džiaugiasi susilaukę naujagimės, kuriai duotas Laura Maria del Valle vardas. Gimė sanatorijoje Pequeña Compania de Maria 25.6.1969. Be šios dukrelės auga dar sūnus Paulio Raul, kuriam suėjo 6 metai.